

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

February 2022 | SV

SPECIALUTGÅVA av EESK info – 2021 års pris till det civila samhället

Grassroots View – säsong 3, avsnitt 16 – Grönt, vad jag älskar grönt!

En rättvis och grön omställning är endast möjlig om det civila samhället bidrar. Människor och organisationer i hela EU ägnar sig åt att utveckla innovativa och människocentrerade metoder för att bekämpa klimatförändringarna. År 2021 beslutade EESK att dela ut sitt pris till det civila samhället till fem organisationer som i hög grad bidrar till att ta itu med de utmaningar som klimatförändringarna ger upphov till. I detta avsnitt av Grassroots View har vi bjudit in dem att dela med sig av sina berättelser.

Cillian Lohan, EESK:s vice ordförande med ansvar för kommunikation, förklarar varför det är viktigt att inte glömma bort alla de klimatsatser som genomförs av ett oräkneligt antal privatpersoner och grupper på gräsrotsnivå. **Guy de Koninck**, från belgiska Grootouders voor het Klimaat ("mor- och farföräldrar för klimatet") som kammade hem förstapriset, berättar mer om deras kampanj "Våra besparingar för deras framtid" och deras insatser för att främja solidaritet mellan generationerna. Enginyeria Sense Fronteres (ingenjörskonst utan gränser - Katalonien) från Spanien kom på andra plats. **Monica Guiteras** från organisationen berättar om vad de gör för att bekämpa energifattigdom genom att hjälpa de drabbade att formulera och framföra sitt budskap. Från den icke-statliga organisationen Ateliere Fără Frontiere ("workshoppar utan gränser") i Rumänien kommer **Costin Dragne**, som redogör för deras projekt "educlick" som främjar cirkulär ekonomi och tar itu med social orättvisa. Stadsplaneringsorganisationen "Prostorozh" tar itu med problematiken kring stigande temperaturer i Ljubljana i Slovenien. **Zala Velkavrh**

presenterar det kreativa projekt som tilldelades EESK:s pris. Slutligen möter vi **Madis Vasser** från nätverket för estniska icke-statliga miljöorganisationer, som talar om hur man får olika intressegrupper att samlas kring bordet för att diskutera landets övergång från skifferolja till grönare energi, utan att lämna någon på efterkälken. (tk/ll)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

LEDARE

Ledare

VAR EN DEL AV LÖSNINGEN, INTE EN DEL AV PROBLEMET

Kära läsare!

EESK:s senaste pris till det civila samhället tillägnades något som ligger mig särskilt varmt om hjärtat - kampen mot klimatförändringarna.

Man skulle vilja tro att det nu torde ha gått upp för alla att klimatförändringarna är på riktigt och att detta hade blivit ett allmänt accepterat faktum, så till den grad att alla i hela världen redan skulle ha gått samman i ett försök att undvika sin egen undergång. Men trots många insatser i den riktningen gör vi fortfarande inte tillräckligt.

Det är därför viktigt att ständigt upprepa att klimatförändringarna snart kan nå en punkt där det inte finns någon återvändo och att de mycket väl kan hota världens existens, så som vi känner den.

Det är också därför som jag inte nog kan betona vikten av att vi samlar alla våra krafter för att göra något åt dem. Och det är ett ansvar som gäller oss alla - utan undantag.

EESK menar att alla aktörer måste engagera sig och verka för att den europeiska gröna given - enligt vilken EU åtagit sig att uppnå klimatneutralitet senast 2050 - ska lyckas.

Gräsrotsorganisationer och enskilda individer spelar en avgörande roll när det gäller att förändra normer och beteenden, göra lokala ekonomier grönare och driva på omställningen på lokal eller

regional nivå.

Genom att göra kampen mot klimatförändringarna till temat för 2021 års pris till det civila samhället ville EESK hylla och visa upp de klimatinsatser som det civila samhället hittills har åstadkommit.

Vi har sållat fram vinnarna bland projekt som stöder en rättvis och grön omställning till en koldioxidsnål ekonomi. Målet var att uppmuntra pågående projekt och inspirera till nya – och det tror jag att vi har lyckats med!

Vi fick in en uppsjö av idéer som inger hopp om att vi kanske kan vinna den här striden. Vi har tagit emot projekt från Europas alla hörn som alla kämpar mot klimatförändringarna på inspirerande och kreativa sätt. Det var inte lätt att välja ut vinnarna, och vi tycker att samtliga ansökningar förtjänar ett erkännande. Du kan läsa mer om dem i vår broschyr om årets pris.

Vi valde att utse fem projekt till vinnare, projekt som alla, vart och ett på sitt sätt, är imponerande och tar sig an några av de mest akuta problemen vi står inför när vi talar om en omställning till klimatneutrala ekonomier och samhällen.

Våra fem vinnare uppmuntrar genom sitt viktiga arbete till hållbara investeringar och pekar på den värdefulla roll som äldre generationer har; de tar sig an energifattigdomen genom att ge de drabbade en röst; de gör verklighet av den cirkulära ekonomin, samtidigt som de aktivt främjar social rättvisa; de bekämpar uppvärmningen av våra städer genom att skapa sinnrika och interaktiva appar, eller samlar alla berörda parter i energiomställningen till relevanta debatter för att de ska finna en rimlig lösning.

Därför kände jag mig särskilt privilegierad att vid prisutdelningsceremonin den 9 december i Bryssel ha äran att överrätta priserna till våra fem vinnare. I detta nummer kan du läsa mer om deras fantastiska projekt, och du kan bekanta dig med pristagarna genom våra intervjuer med dem. Vi kommer också att släppa en poddsändning, där vi kan höra var och en av dem berätta om sina planer för framtiden och hur EESK:s pris har inspirerat dem att fortsätta sitt arbete.

I detta nummer kan du också läsa om en av 2020 års vinnare av priset för medborgerlig solidaritet, som just har tilldelats ett prestigefyllt klimatpris i Storbritannien. Vi berördes särskilt av att höra hur EESK:s pris gjorde skillnad för dem. Det gjorde det möjligt för dem att fortsätta med sina projekt och sjösätta nya, för vilka de redan har fått beröm och erkännande. Detta gör oss inte bara stolta utan stärker också vår beslutsamhet att fortsätta att dela ut vårt pris och att rikta strålkastarljuset mot det fantastiska arbete som det civila samhällets organisationer och människor utför i alla slags frågor och i hela Europeiska unionen.

Jag önskar dig trevlig läsning – och kom ihåg att vi alla måste bidra och göra vad vi kan i kampen mot klimatförändringarna, hur små eller stora våra ansträngningar eller till och med uppoffringar än må vara. Vi är alla del av lösningen, låt oss upphöra med att vara en del av problemet!

Cillian Lohan

, EESK:s vice ordförande med ansvar för kommunikation

PRISSET TILL DET CIVILA SAMHÄLLET 2021 I MEDIERNA

Här är ett axplock av olika rubriker i medierna fram till i dag om priset till det civila samhället 2021.

Belgium – De wereld morgen: [Grootouders voor het Klimaat wint belangrijke Europese prijs](#)

Bulgarien – Politika: [Асоциация на пенсионери получи европейска награда за гражданско общество и опазване на климата](#)

Kroatien – Тportal.hr: [U Nagradu civilnog društva posvećenu klimi osvojila je belgijska udruga “Bake i djedovi za klimu”](#)

Italien – Apiceuropa: [Premio CESE per la società civile 2021](#)

Spanien – El Diario: [Las asambleas contra la pobreza energética en Barcelona, premiadas por la UE](#)

Rumänien – Bursa: [Țara noastră a fost premiată de Comitetul Economic și Social European pentru implicarea în acțiuni climatice](#)

NEW PUBLICATIONS

[2021 års pris till det civila samhället – ta del av projekten](#)

Här kan du se en video om de vinnande projekten.

Mot en rättvis omställning – där det finns en vilja finns det en väg...

EESK har publicerat en broschyr med en presentation av alla fem vinnare av 2021 års pris till det civila samhället. Här finns också intressanta fakta om många andra enastående klimatprojekt som inkommit, tillsammans med en mängd bakgrundsinformation om EESK:s klimatarbete och om själva priset.

Ladda ned broschyren via följande länk:

<https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/qe-01-21-440-en-n.pdf>

(II)

EESK-NYHETER

EESK:s pris till det civila samhället 2021 på temat klimatåtgärder går till den belgiska föreningen Mor- och farföräldrar för klimatet

Den 9 december delade Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) ut priser till fem ideella organisationer och föreningar vars kreativa och inspirerande klimatprojekt främjar en rättvis och grön omställning till en koldioxidsnål och klimattresilient ekonomi.

Prissumman på 50 000 euro delades av fem vinnande projekt. Den belgiska föreningen Mor- och farföräldrar för klimatet kammade hem förstapriset på 14 000 euro. De övriga fyra föreningarna mottog 9 000 euro vardera.

Dessa fyra prisvinnare rangordnas enligt följande: den spanska sammanslutningen Ingenjörer utan gränser – Katalonien, den rumänska sammanslutningen Workshop utan gränser, den slovenska stadsplaneringsstudion Prostoroz och ett nätverk bestående av de estniska icke-statliga organisationerna Estonian Green Movement/Estonian Fund for Nature och Estonian Environmental Law Centre.

Vid prisutdelningen, som ägde rum online och i Bryssel, gratulerade EESK:s ordförande **Christa Schweng** de fem vinnarna och alla sökande: *”De projekt som vi mottagit visar på värde och kreativitet på en rad områden med koppling till klimatet. Vi är fast övertygade om att projekt som dessa kommer att bidra till klimatneutralitet och en rättvis omställning. Kommittén stöder helhjärtat den europeiska gröna given och är övertygad om att medborgare och företag måste stå i centrum för den gröna omställningen och att ingen får lämnas på efterkälken.”*

EESK:s vice ordförande med ansvar för kommunikation, **Cillian Lohan**, noterade: *”För att kunna hantera klimatförändringarna måste vi få hela samhället att delta aktivt. Och vi måste övergå från samråd och toppstyrda modeller till en modell med gemensam utformning, medskapande och egenmakt. Positiva berättelser som de vinnande projekten visar på denna gemensamma utformning och detta medskapande. De engagerar också människor och organisationer. Idérikedomen väcker hopp om att kampen mot klimatförändringarna är allt annat än förlorad.”*

2021 ÅRS VINNARE AV PRISET TILL DET CIVILA SAMHÄLLET

Årets vinnare är en mor- och farföräldraförening från regionen Flandern i Belgien. [Grootouders voor het Klimaat \(Mor- och farföräldrar för klimatet\)](#) har förklarat att de vill lämna efter sig en bättre och mer hållbar värld till sina barnbarn. Med sin kampanj *Våra besparingar för deras framtid* uppmuntrar föreningen de omkring 2,4 miljonerna mor- och farföräldrar i Belgien att rikta sina besparingar, vilka uppskattas uppgå till 910 miljarder euro, mot mer hållbara projekt.

Kampanjen riktar sig också till finanssektorn och regeringen och uppmuntrar investerare och institutioner att agera hållbart och ställa om till hållbar finansiering. De verkar även för finanskunskap bland studenter. Föreningen vill lyfta fram den viktiga roll som äldre personer kan spela i kampen för klimatet.

I samband med att han mottog priset gjorde **Guy De Koninck**, talesperson för Grootouders voor het Klimaat, följande uttalande: *”Det är en ära för oss att ta emot priset tillsammans med fyra andra fantastiska projekt. Vi är bekymrade över planetens framtid. Vi hörde ungdomarna höja sina röster och vi anslöt oss till deras demonstrationer för framtiden. Om pengar får jorden att snurra är den nu på väg åt fel håll. Vi måste vända denna trend och det är målet för vår kampanj. De pengar vi har kan åstadkomma förändringar och det är det budskap vi har fört fram till regeringar, banker och andra mor- och farföräldrar. Att vinna detta pris innebär ett viktigt moraliskt och ekonomiskt stöd för vår kampanj.”*

Andrapriset gick till [Associació Catalana Enginyeria Sense Fronteres \(Ingenjörer utan gränser - Katalonien\)](#) från Spanien. I en tid då 11 % av de spanska hushållen brottas med energifattigdom kämpar denna katalanska sammanslutning för en klimaträttvisa som bygger på mänskliga rättigheter. De inkluderar dem som lider av energifattigdom i de pågående debatterna om klimatkrisen och strävar efter att ge missgynnade personer egenmakt att utöva sin grundläggande rätt till allmänna tjänster.

Den rumänska sammanslutningen [Ateliere Fara Frontiere \(Workshop utan gränser\)](#) tog hem tredjepriset. Deras *educlick*-projekt tar itu med sociala orättvisor och ökar medvetenheten om fördelarna med den cirkulära ekonomin. Sammanslutningen anställer marginaliserade personer för att renovera avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning. De donerar sedan utrustningen till skolor

i missgynnade områden och till organisationer som arbetar med utsatta barn.

Fjärdepriset gick till den slovenska stadsplaneringsstudion [Prostoroz](#), som har mobiliserat boende i Sloveniens huvudstad Ljubljana att arbeta mot klimatförändringarnas effekter i sin stad, som genomgår en av de snabbaste uppvärmningarna i världen. Deras *Hot Spots*-projekt uppmanar människor att markera stadens varmaste platser på en digital karta. Projektet har fått enorm återkoppling kring vad som måste göras för att undvika överhettning.

Femtepriset gick till ett nätverk bestående av de estniska icke-statliga organisationerna [Estonian Green Movement/Estonian Fund for Nature](#) och [Estonian Environmental Law Centre](#), som kämpar för att ändra uppfattningarna om förnybar energi i ett land som har ett av EU:s största koldioxidavtryck. De har skapat en plattform för dialog mellan alla parter kring energiomställningen i nordöstra Estland, där oljeskifferindustrin kommer att behöva fasas ut, vilket inte mötts med stor entusiasm.

2021 ÅRS PRIS TILL DET CIVILA SAMHÄLLET

Årets tema är *klimatåtgärder* och lockade dussintals sökande från 24 länder. Många olika typer av projekt lämnades in, vilket belyser de innovativa ansatser som civilsamhällesorganisationer och enskilda personer gör för att bekämpa klimatkrisen.

Priset lyfter fram den kritiska roll som gräsrotsnivån spelar för uppnåendet av klimatneutralitet senast 2050, ett av EU:s åtaganden i den europeiska gröna given. EESK hoppas att priset kommer att uppmuntra det civila samhället att bidra till att göra de lokala ekonomierna grönare och fortsätta att förändra de normer, beteenden och system som har lett oss till klimatkrisens rand.

Priset till det civila samhället belönar "framstående initiativ i det civila samhället". Varje år belyser priset en särskild aspekt av EESK:s arbete. Temat för 2019 var jämställdhet och kvinnors egenmakt. År 2020 lanserade EESK en engångsutmärkelse: priset för medborgerlig solidaritet, som tillägnades kampen mot covid-19.

Ytterligare information om priset till det civila samhället 2021 hittar du [här](#). (II)

Visste du att ...?

Vinnaren av priset till det civila samhället 2021, föreningen Grootouders voor het Klimaat (mor- och farföräldrar för klimatet), har många ambassadörer som stöder dess arbete. Många av dem är välkända, men den mest berömda ambassadören är Jane Goodall, legendarisk schimpansforskare och världens främsta expert på arten. Jane Goodall valdes till föreningens hundra ambassadör i oktober 2020.

- Varje dator som renoveras i stället för att skrotas innebär ett minskat koldioxidutsläpp om 144 kg. Vår rumänska vinnare, Ateliere Fără Frontiere (workshoppar utan gränser), renoverade och skänkte bort 25 000 datorer under åren 2008–2021. Hur många kilo minskade koldioxid blir inte det!

- Med sitt projekt Vročje točke (heta platser) undersöker vår slovenska vinnare urbana värmeöar i Ljubljana, som enligt prognoser på senare tid förutspås bli den stad vars temperatur ökar snabbast i hela världen. Enligt prognoserna kommer klimatet i Ljubljana 2050 att likna det i Virginia Beach i USA. Hela Centraleuropa och Balkan väntas gå samma öde till mötes. Där väntas temperaturökningarna bli ansevära, med ett klimat liknande det i städerna i Texas, USA.
 - Den spanska sammanslutningen Enginyeria Sense Fronteres (ingenjörskonst utan gränser - Katalonien) kämpar mot energifattigdom genom att ge röst åt de 11 % av Spaniens alla hushåll som lider brist på bränsle. Siffror visar att fler spanjorer dör i förtid av energifattigdom än av bilolyckor. År 2019 uppskattades antalet döda per år i EU till följd av för kalla bostadsförhållanden till 100 000, och över 50 miljoner bodde i bostäder med läckande tak eller fuktiga väggar eller golv. Samma år var nästan 80 miljoner européer försenade med sina hushållsräkningar eller kunde inte betala alls.
 - Nätverket för estniska icke-statliga miljöorganisationer verkar för omställning till förnybar energi genom att anordna relevanta dialoger mellan alla berörda parter. Sverige innehar EU:s mästartitel i grenen förnybar el, även om både Norge och Island hittills har haft en högre andel av förnybar energi i sin primärenergiförsörjning. Malta är det EU-land som har lägst andel förnybar energi.
-

Nyheter från tidigare vinnare

Ett initiativ för att minska avfallet: inga nyinköp under 2022

En av fjolårets vinnare av EESK:s pris för medborgerlig solidaritet, brittiska Cherwell Collective, har precis tilldelats ett prestigefullt klimatpris i Storbritannien för sitt nya projekt om cirkulär ekonomi. Detta icke-vinstdrivande företag, som är baserat i Oxford, kammade hem vårt pris 2020 för att ha delat ut livsmedel till behövande invånare under covid-19-pandemin. Man lärde även ut till människor hur de kan odla sin egen mat och på bästa sätt ta till vara på alla överskottslivsmedel.

Sedan dess har man inom företaget använt prispengarna från EESK för att öka sitt stöd till utsatta personer, men också för att arbeta vidare med sitt initiativ att minska koldioxidavtrycket i sitt område. Företaget har blivit samordnande partner i det nya projektet "Waste Innovation Station Headquarters" (WISH) i Oxfordshire, Storbritannien.

Projektet bygger på en vision om en cirkulär ekonomi där ingen köper något nytt förrän varenda möjlighet att låta föremål fortsätta att cirkulera verkligen har uttömts. Arbetet har redan inletts med hjälp av kampanjen "Nothing new in 22" (inga nyinköp under 2022), där enskilda personer uppmanas att avlägga ett löfte om att inte göra några nya inköp från en specifik sektor under 2022. Projektet har redan väckt stor entusiasm och fått brett genomslag i Storbritannien. Den 25 januari fick Cherwell

Collective finansiering från det nationella lotteriets fond för klimatåtgärder, som ska gå till WISH-projektet.

Cherwell Collectives grundare, **dr Emily Connally**, har berättat för oss om hur EESK:s pris har gjort stor skillnad för detta icke-vinstdrivande företag.

"EESK:s pris var en av inspirationskällorna till vårt nya projekt, och prispengarna hjälper till att finansiera arbetet. Jag är övertygad om att vår framgång inte skulle ha varit möjlig utan de möjligheter som EESK:s pris inneburit. Priset gav oss som nytt företag legitimitet och erkännande för vår innovation. Det gav oss medel utan krav, så att vi kunde fråga människorna i vårt samhälle vad de önskade från oss. Vi sparade dessa medel och använde dem för att tillgodose våra användares önskemål", förklarade **Emily Connally**.

Genom de enkäter som genomfördes framkom att det bland användarna inte råder någon enighet kring behovet av särskilda livsmedel, utan att det snarare finns en gemensam önskan om att få ta del av "det som annars går till spillo".

Mot bakgrund av dessa önskemål drog **Cherwell Collective** och dess partner i gång WISH-projektet, som sammanlagt når ut till mer än 50 000 personer och som är utformat för att vägleda lokalsamhället till ett minskat koldioxidavtryck, genom utåtriktad verksamhet och undervisning i hur man kan minska sitt avfall.

WISH-projektet har även ett interaktivt vetenskapsmuseum, där varje utställningsföremål är tillverkat av avfall och där allmänheten informeras om detta avfalls koldioxidavtryck. Besökarna får praktiska demonstrationer och gör det själv-kit, så att de själva kan minska sitt avfall, laga föremål och minska konsumtionen av/efterfrågan på nya produkter.

*"Vi uppmanar människor att åta sig att stödja en cirkulär ekonomi. Vi uppmanar dem att laga och hitta nya användningsområden för föremål, att skänka saker vidare och framför allt att stå emot frestelsen att köpa nytt när det finns så många begagnade föremål i gott skick", betonade **Emily Connally**.*

Grattis Emily och Cherwell Collective! Vi i kommittén är oerhört stolta över vad ni har uppnått, och känner oss hedrade och glada över att ha kunnat bidra till ert fantastiska projekt!

MED VINNARNAS EGNA ORD

Att efterlämna ett hållbart arv

"Mor- och farföräldrar för klimatet" menar att personer över 55 år kan spela en betydande roll i kampen mot klimatförändringarna - det vinnande projektet "Våra besparingar för deras framtid" uppmuntrar äldre personer till att investera sina pengar klokt för vår planets bästa och efterlämna en bättre och mer hållbar värld till sina barnbarn. "Mor- och farföräldrarna" arbetar nu med andra spännande projekt som främjar solidaritet mellan generationerna och hållbara investeringar.

EESK info: Vad fick er att starta projektet eller initiativet?

Guy De Koninck: Vetskapen att personer som är över 55 år har ett ansvar för klimatet och tillsammans besitter finansiella resurser som kan bidra till omställningen till en klimatvänlig ekonomi. Det är svårt att veta exakt hur detta kapital, dvs. våra besparingar, används och det är svårt för oss att påverka det i egenskap av kunder. Samtidigt behöver samhället kapital för att strukturera sig enligt mer hållbara principer. Dessa två mekanismer skulle kunna samordnas bättre.

Hur har projektet tagits emot? Har ni fått någon återkoppling från dem som ni har hjälpt? (Kan ni ge ett exempel, om ni har något?)

Vår kampanj fick stort utrymme i media och bland seniororganisationer. Till exempel organiserade NEOS ett seminarium med oss och de tog med en artikel i sin medlemstidning. Vår kunskap och våra rättframma diskussioner med finanssektorn och ministrar uppskattades stort.

Hur kommer ni att använda just dessa medel för att erbjuda mer hjälp i samhället? Har ni några nya projekt på gång?

Vi arbetar just nu med en vägledning för hållbara investeringar, ett generationsöverskridande seminarium för högstadie- och gymnasieelever, och samarbetar med andra icke-statliga organisationer. Vi vill vidareutveckla kampanjen med presentationer och seminarier för seniorföreningar och skolor, och främja och stödja dem mer allmänt. Vi tittar också på alternativa sätt att få ut vårt budskap, såsom ett sällskapsspel och en franskspråkig version av kampanjen.

Vilka råd vill ni ge andra organisationer som vill uppnå resultat med liknande verksamhet och program?

Bilda en kompetent och entusiastisk kampanjgrupp och gör grundliga efterforskningar till stöd för ert budskap. Se till att gruppens expertis är erkänd, men kommunicera via alla moderna kanaler för att nå ut till gräsrotterna.

Hur optimistisk är du inför EU:s möjligheter att uppnå målen i den gröna given?

Den gröna given är ett historiskt avgörande bidrag till den gröna omställningen. Att omsätta målen i handling är den största utmaningen. Vi mor- och farföräldrar vill bidra till arbetet för ett bättre klimat.

Hett i staden

Medlemmar av stadsplaneringsorganisationen Prostoroz, som dels var nyfikna på att få veta hur Ljubljanaborna upplevde överhettningen av sin stad, dels frustrerade över att den kommunala förvaltningen inte gjorde något åt problemet, bestämde sig för att lansera projektet *Hot Spots*, där de uppmanade folk att peka ut stadens varmaste platser på en digital karta. Projektet fick ett förvånansvärt stort gensvar från invånarna och medierna, med konkreta förslag på hur överhettning i städer bör hanteras. Zala Velkavrh vid Prostoroz berättar om hemligheten bakom projektets framgång och organisationens framtida planer.

EESK info: Vad var det som fick er att dra igång projektet eller initiativet?

Zala Velkavrh: Drivkrafterna bakom vårt initiativ bestod till 50 % av frustration och 50 % nyfikenhet. Trots att effekterna av klimatförändringar och urbana värmeöar har varit väl kända av kommunstyrelsen har endast ett fåtal åtgärder vidtagits. Å andra sidan var vi nyfikna på att få veta hur Ljubljanaborna upplever stadshettan under sommaren.

Hur togs projektet emot? Fick ni någon återkoppling från dem som ni hjälpte? (Kan du ge ett exempel?)

Vi byggde en mycket enkel webbapplikation, men förväntade oss inget större gensvar. Till vår förvåning visade både invånarna i Ljubljana och medierna intresse och hoppade på initiativet. Invånarna angav 700 "hot spots" (heta platser runtom i staden) på mindre än tre veckor!

**Hur kommer ni att använda just dessa prispengar för att ytterligare hjälpa stadens invånare?
Har ni några nya projekt på gång?**

Vi tänker återinvestera pengarna i staden Ljubljana. Ett av de områden där urbana värmeöar är särskilt problematiska är universitetets kliniska centrum, landets största medicinska centrum. På grund av covid-19 har det offentliga rummet runt kliniken fått en ny roll. Det har blivit ett "väntrum", en plats där personal tillbringar sina raster och – i de perioder då antalet covid-19-infektioner har varit lägre än i dag – också en plats där patienter har träffat sina anhöriga. Vi vill tillsammans med Ljubljana stad, företrädare för klinikerna, patienterna och vårdpersonalen göra åtminstone några mikroplatser svalare och skönare att vara på.

Har du något råd till andra organisationer som vill uppnå resultat med aktiviteter och program av det här slaget?

I stället för att bara prata om framtiden försökte vi ta reda på hur människor just nu upplever effekterna av klimatförändringarna. Vi använde ett vardagligt språk och fokuserade på hur fotgängare, cyklister och andra som vistas i det offentliga rummet upplever värmen i sin vardag, och vi fick ett väldigt bra gensvar. Klimatförändringarna är inte längre ett abstrakt hot.

Hur optimistisk är du inför EU:s möjligheter att uppnå målen i den gröna given?

Med tanke på vad som har hänt med den gröna energin hittills under det nya året och att inte ett enda EU-land har uppnått målen i Parisavtalet är jag mycket pessimistisk.

Ge dig in i spelet

I Estland, ett av de länder som har störst koldioxidavtryck i världen, tröttnade tre icke-statliga organisationer - Estlands miljörelse, Estlands naturfond och Estlands miljörettscentrum - på att ständigt matas med samma undanflykter och gav sig in i spelet genom att bringa samman olika parter till en debatt om rättvis omställning. I projektet, inriktat på kommunikation, fokuserade de på den nordöstra regionen där oljeskiffer är det förhärskande bränslet och merparten av sysselsättningen är avhängig av oljeskifferindustrin, som kommer att behöva fasas ut. Det var tydligt att debatten skulle bli tuff, men resultaten är hoppningivande.

EESK info: Vad fick er att starta projektet eller initiativet?

Madis Vasser: Estniska miljörelser har i årtionden krävt en utfasning av fossila bränslen, men kraven har alltid mötts av samma undanflykter - "Jobben, då?", "Vad ska hända med ekonomin?", "Det är för svårt, vem ska bära ansvaret?", och så vidare. Därför bestämde tre icke-statliga organisationer 2018 att de skulle starta ett gemensamt projekt för att föra en meningsfull dialog med alla berörda parter om hur en rättvis omställning från vårt främsta fossila bränsle oljeskiffer ska gå till.

Hur har projektet tagits emot? Har ni fått någon återkoppling från dem som ni har hjälpt? (Kan ni ge ett exempel, om ni har något?)

Projektet togs emot väl - representanter för alla sidor träffades faktiskt för att diskutera frågorna. En representant från en kommun i regionen där oljeskiffer bryts sade senare att han förväntade sig ännu ett meningslöst möte om miljön, men att evenemanget faktiskt var väldigt meningsfullt.

Under och efter projektet hade vi täta kontakter med lokala invånare, företrädare för industrin och regeringstjänstemän - Estland är ett av de länder som delvis tack vare detta nätverkande först blev klar med sin territoriella plan för en rättvis omställning inom ramen för Fonden för en rättvis omställning.

Hur kommer ni att använda just dessa medel för att erbjuda mer hjälp i samhället? Har ni några nya projekt på gång?

Vi kommer att använda dessa medel till att utöka en del av det ursprungliga projektets verksamhet, såsom att samordna ett stort nätverk av icke-statliga miljöorganisationer som främjar samarbete mellan lokala organisationer i miljöfrågor.

Stödet används också till att ta fram uppföljande projekt, som nu fokuserar på den lokala nivån i större utsträckning.

Vilka råd vill ni ge till andra organisationer som vill uppnå resultat med liknande verksamhet och program?

Såsom det formulerades i en kurs i programmet för det europeiska klimatinitiativet (EUKI) - "ge dig in i spelet" och "ta konflikten". Det betyder att du inte bör tveka att ta kontakt med olika parter, för det kanske

är just nu som de tänker i samma banor som dig.

Samtidigt måste du ha i åtanke att en del parter kan hysa misstro för varandra till en början eller har mycket olika uppfattningar kring vad som är ett bra resultat av samarbetet i fråga. Förbered er därför på sådana konflikter och ta er igenom dem i stället för att undvika dem.

Hur optimistisk är du när det gäller utsikterna att EU klarar den gröna givens mål?

I slutändan tror jag att miljösituationen först kommer att göra oss ännu mer ambitiösa och sen bidra till att vi når dessa mål med hjälp av mer systemomvälvande förändringar av livsstil och konsumtionsmönster, eftersom det inte finns något annat sätt att mildra de värsta effekterna av miljö- och klimatkrisen.

[En win-win-lösning från Rumänien](#)

I sitt fantastiska projekt "educlick" kombinerar den rumänska organisationen Ateliere Fără Frontiere (workshoppar utan gränser) två högaktuella teman - social rättvisa och cirkulär ekonomi - på ett imponerande sätt. Man tillhandahåller sysselsättning för människor från utsatta miljöer, som får renovera uttrangerad elektrisk eller elektronisk utrustning. När utrustningen har renoverats doneras den till skolor i missgynnade områden. Costin Dragne från den icke-statliga organisationen berättar mer om workshoppen och vad EESK:s pris innebär för deras arbete.

EESK info: Vad var det som fick er att dra igång det här projektet?

Costin Dragne: Educlick var den första workshoppen som Ateliere Fără Frontiere anordnade. Vi drog igång den 2008 för att ta itu med två sociala och miljömässiga problem, den svaga anställbarheten bland människor från utsatta miljöer och de stora mängder elektrisk och elektronisk utrustning som skrotas utan att återanvändas eller återvinnas.

Det datordonationsprogram som vi driver i dag tillsammans med skolor i hela landet svarar direkt mot dessa två sociala problem. Det stöder utbildning i missgynnade områden och främjar samtidigt återanvändning, något som är långt mer miljövänligt och som lämnar ett lägre koldioxidavtryck.

Hur har projektet tagits emot? Har ni fått någon återkoppling från dem som ni har hjälpt? (Kan du ge ett exempel?)

Vi har fått ett positivt gensvar från de skolor och icke-statliga och offentliga organisationer som har deltagit i våra projekt. Under vår 13-åriga verksamhet har vi med deras hjälp skapat ett nätverk för partner på utbildningsområdet, genom vilket vi har donerat drygt 23 000 datorer till mer än 500 000 mottagare.

Många av de partner på utbildningsområdet som vi arbetar med har även uppmärksammat oss på annan utrustning som de behöver för att kunna hänga med i vår digitala tid: kopieringsmaskiner, videoprojektorer, interaktiva skrivtavlor osv. Därför började vi förra året diversifiera workshopens verksamhet och introducerade nya typer av utrustning att renovera och donera till skolor.

Hur kommer ni att använda just dessa prispengar för att erbjuda de behövande mer hjälp? Har ni några nya projekt på gång?

Teamet arbetar redan på att organisera nya projekt för att under 2022 förse mer än 200 skolor i Rumänien med digital utrustning som har renoverats i educlicks workshop. Prispengarna kommer att gå till att sätta dessa projekt, särskilt till att modernisera infrastrukturen i den lokal där vi utför vårt renoveringsarbete (skyddsutrustning, logistikutrustning, verktyg m.m.)

Har du något råd till andra organisationer som vill uppnå resultat med aktiviteter och program av det här slaget?

Vi tror att vår verksamhetsmodell lätt kan kopieras i vilken medlemsstat som helst i EU, och därför uppmuntrar vi organisationer överallt att bygga hållbara partnerskap med privata och offentliga aktörer.

Att samarbeta med institutioner och företag som vill bidra på ett positivt sätt i kampen mot klimatförändringarna och i digitaliseringen av utbildningsväsendet genom återanvändning av uttrangerad it-utrustning är den viktigaste framgångsfaktorn i program som educlick.

Hur optimistisk är du inför EU:s möjligheter att uppnå målen i den gröna given?

Den positiva miljöpåverkan från det civila samhällets sida som vi har sett via kollegor i andra länder har tveklöst gjort oss mer övertygade om att EU har möjlighet att nå målen i den gröna given.

Så länge vi fortsätter att främja och lära oss av andra aktörers erfarenheter i den gröna sektorn har vi goda möjligheter att göra EU till en modell för miljövänliga samhällen.

Att vi utsågs till tredje bästa bidrag inom ramen för priset till det civila samhället stärker, på ett personligt plan, vår vilja att under de kommande åren bidra ännu mer till detta mål, särskilt nu när vi får stöd och uppmuntran på EU-nivå.

Ökat inflytande för människor som lever i energifattigdom

Den katalanska föreningen **Enginyeria Sense Fronteres** (ingenjörskonst utan gränser) hade bestämt sig för att förändra synen på människor i energifattigdom som hjälplösa offer och började anordna gemensamma sammankomster i syfte att skapa en plattform för dem som har begränsad tillgång till energi eller vatten och dem som kämpar för att kunna betala räkningarna. **Mònica Guiteras** från Enginyeria Sense Fronteres berättar för oss hur dessa sammankomster har anordnats i säkra och närbelägna lokaler och fått deltagarna att inse att de inte är några offer, utan snarare centralgestalter och förändringsaktörer i energiomställningen.

EESK info: Vad var det som fick er att dra igång projektet eller initiativet?

Mònica Guiteras Blaya: Konsekvenserna av energifattigdom har hittills behandlats ur ett välfärdsperspektiv, där de drabbade ofta har setts som offer eller till och med skuldbelagts för "dålig" konsumtion. Vi ansåg att man måste angripa problemet på ett mer nyanserat sätt och att de familjer som lider av energifattigdom behöver få ett ökat inflytande i egenskap av centralgestalter och förändringsaktörer i den pågående energiomställningen.

Hur har projektet tagits emot? Har ni fått någon återkoppling från dem som ni har hjälpt? (Kan du ge ett exempel?)

Deltagarna ser detta initiativ som mycket välbehövligt, eftersom de ofta känner sig hjälplösa gentemot stora energibolag och uppfattar deras administration som alltför byråkratisk. De berörda människorna ges möjlighet att delta i kollektiva sammankomster om energifattigdom under trygga former i en närbelägen lokal där ingen döms och ingen vet mer än någon annan. I stället skapas förståelse för alla människors erfarenheter, vilket kan hjälpa oss till ett bättre liv med tillgång till mer information, samtidigt som vi kan delta aktivt i samhället.

Hur kommer ni att använda just dessa prispengar för att erbjuda de behövande mer hjälp? Har ni några nya projekt på gång?

Prispengarna är till stor hjälp för att vi ska kunna öka projektets räckvidd. Det finns fortfarande många marginaliserade människor som vi inte har lyckats nå, människor som inte ens känner till att dessa sammankomster anordnas. Pengarna kommer också att hjälpa oss att nå ut till de drabbade på innovativa och ändamålsenliga sätt. Detta är något som vi under pandemin har varit tvungna att finna nya former för genom att anordna hybridsammankomster där människor kan delta antingen fysiskt eller på distans. Med detta erkännande och prispengarna i ryggen har vi satt upp ett huvudmål för oss själva: att arbeta med innovation, spridning och kommunikation i syfte att föra samman ännu fler människor med skiftande bakgrund.

Har du något råd till andra organisationer som vill uppnå resultat med aktiviteter och program av det här slaget?

Nära kontakt med gräsrotsorganisationer i andra sektorer än dem som vår egen organisation vanligtvis är verksam i har visat sig vara avgörande för oss. Vi är en icke-statlig miljöorganisation, men i det här projektet har vi skapat stora och lokala partnerskap med grannskapsföreningar och organisationer som verkar för anständiga bostäder.

Hur optimistisk är du inför EU:s möjligheter att uppnå målen i den gröna given?

Social rättvisa måste stå i centrum för att dessa mål ska kunna uppnås, eftersom det är det enda som kan göra omställningen både rättvis och grön. Vi som samhälle måste anstränga oss hårt för att påverka regeringar och förvaltningar på olika nivåer så att målen kan uppnås, samtidigt som sociala skyddsåtgärder och medborgardeltagande och medborgarinflytande garanteras.

Redaktör

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Medverkande i detta nummer

Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Laura Lui (ll)
Agata Berdys (ab)
Kersten Thomas (tk)

Medverkande i detta nummer

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adress

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén
Jacques Delors-byggnaden, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, B-1040 Bryssel, Belgien
Tfn +32 25469476
E-post: eescinfo@eesc.europa.eu

EESK info kommer ut nio gånger om året i samband med EESK:s plenarsessioner. EESK info ges ut på 23 språk. EESK info är inte att betrakta som en officiell sammanfattning av EESK:s arbete. För sådan information hänvisar vi till Europeiska unionens officiella tidning eller andra publikationer från kommittén. Innehållet i EESK info får återges under förutsättning att källan anges och en länk skickas till redaktören.

